

מְקָרִיב אֶל הַלֵּב, שֶׁהוּא מְלֻף, לְזוּן
 (לדח). וְאוֹתוֹ הַלֵּב אֵין דְּרָכוֹ וְאֵין
 חֲשָׁקוֹ בְּמַעֲשֵׂים הַעֲכוּרִים שֶׁל
 עִמוֹ, אֲלֵא לֹקֶחַ כָּל הַמְּבָרָר וְכָל
 הַצָּח וְכָל הַזְּכִיּוֹת וְכָל הַמַּעֲשִׂים
 טוֹבִים. וְכָל אוֹתָהּ הַעֲכִירוֹת
 וְהַטְנוֹף וְהַלְכָלוֹף, שֶׁהֵם מַעֲשִׂים
 רָעִים, (אין) וְזוֹרֵק אוֹתָם לְשָׂרַע עִמֵּים עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת אוֹתוֹ כְּבֹד) מְשֹׁאֵר לְכַבֵּד,
 שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית כו) עֲשׂוּ [אֲחִין]
 אִישׁ שְׂעָר. וְכָל הַעוֹרָקִים שְׁלוֹ,
 שֶׁהֵם שְׂאָר אֲמוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמְזֻלוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב, (ויקרא טז)
 וְנִשְׂאָה הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם.
 מִהוּ עֲוֹנוֹתָם? עֲוֹנוֹת תָּם, שְׁנֹאֲמַר
 בּוֹ (בְּרֵאשִׁית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם.
 וְהַחֹבוֹת שֶׁל הַעֲמוּד (שֶׁל עִמּוֹ) שֶׁהֵם
 עוֹרָקִים וְדַפְקִין שֶׁל הַלֵּב.

וּמִשּׁוּם זֶה, שְׁחִין וְצָרְעַת וְסַפְחַת
 שְׁכָל אוֹתָם אֵיבָרִים, מוֹצֵאִם
 מִהַכְּבֹד, מֵאוֹתָם לְכָלוּכִים
 שְׁנֹשְׂאָרוֹ בּוֹ. וּמֵהַלֵּב בָּאָה כָּל
 הַבְּרִיאוֹת לְכָל הָאֵיבָרִים. שְׁכָף
 הוּא, כִּינּוּן שֶׁהַלֵּב נוֹטֵל כָּל הַזָּף
 וְהַמְּבָרָר וְהַצָּח. הַכְּבֹד נוֹטֵל כָּל
 מֵה שְׁנֹמְצָא וְנִשְׂאָר מֵהַלְכָלוֹף
 וְהַטְנוֹפָת, וְזוֹרֵק לְכָל שְׂאָר
 הָאֵיבָרִים, שֶׁהֵם שְׂאָר אֲמוֹת
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת אַחֲרֵים,
 בְּעַל כָּרְחֵם. וּמִפְסָלֶת שֶׁל פְּסָלֶת
 הַכְּבֹד נוֹטֵל הַטְּחוֹל, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ
 (בְּרֵאשִׁית א) יְהִי מְאֹרֶת. (משלי ג)
 ה' בְּבֵית רָשָׁע.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר הַרוּעָה הַנְּאָמֵן, וְהַרִי בְּאָרוֹ
 חֲכָמִים עַל זֶה, טְחוֹל שׁוֹחֵק. וְזֶהוּ
 (קהלת ז) שׁוֹחֵק הַכְּסִיל. וּמִשּׁוּם זֶה
 פְּרֻשׁוֹהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, אוֹי לוֹ
 לְמִי שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת לוֹ. וְקֵהֶלֶת
 אָמַר, (שם) טוֹב כְּעַם מִשְׁחוֹק. טוֹב
 כְּעַם שֶׁל הַכְּבֹד, שֶׁהִיא מְרָה,
 רְצוּעָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא,
 רְצוּעָה לְהַלְקוֹת כִּי הַצְּדִיקִים

לְזַיְינָא (לְדַיְינָא). וְהֵהוּא לֵב, לָאו אוֹרְחִיָה, וְלָאו
 תִּיאוּבְתִיָה, בְּעַכְרֵי דְעוֹבְדֵין דְעַמִּיָה. אֲלֵא
 נְקִיט כָּל בְּרִירוֹ, וְכָל צְחוּתָא, (דף רל"ב ע"ב) וְכָל
 זְכַיִין, וְכָל עוֹבְדֵין טְבִין. וְכָל הֵהוּא עַכְרֵי
 וְטְנוּפִין וְלְכָלוּכָא דְאֵינוֹן עוֹבְדֵין בִּישִׁין, (ס"א
 ליתא) (זריק לון לשאר עמין עובדי כוכבים ומזלות שהוא כבוד) אֲנַח
 לְכַבֵּד. דְּאֲתָמַר בֵּיה, (בראשית כז) עֲשׂוּ אָחִי אִישׁ
 שְׂעָר. וְכָל עַרְקִין דִּילִיָה, דְּאֵינוֹן שְׂאָר עַמִּין
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא
 טז) וְנִשְׂאָה הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָם. מְאִי
 עֲוֹנוֹתָם. עֲוֹנוֹת תָּם. דְּאֲתָמַר בֵּיה, (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב
 אִישׁ תָּם. וְחוּבִין דְעַמּוּדָא (ס"א דְעַמִּיָה) דְּאֵינוֹן
 עַרְקִין וְדַפְקִין דְּלָבָא.

וּבְגִין דָּא, שְׁחִין וְצָרְעַת וְסַפְחַת, לְכָל אֵינוֹן
 אַבְרִין, מְכַבֵּד אֲשַׁתְּכַחוּ, מְאִילִין
 לְכָלוּכִין דְּאֲשַׁתְּאָרוֹ בֵּיה. מְלָבָא אֲתִי כָל
 בְּרִיאוֹתָא, לְכָל אַבְרִין. דְּהַכִּי הוּא, כִּינּוּן דְּלָבָא
 נְטִיל כָּל זְכִיכוֹ וּבְרִירָא וְצְחוּתָא. כְּבֹד נְטִיל
 כָּל מֵה דְּאֲשַׁתְּכַח וְאֲשַׁתְּאָר מִן לְכָלוּכָא
 וְטְנוּפָא. וְזַרְיָק לְכָל שְׂאָר שְׁיִפִּין, דְּאֵינוֹן שְׂאָר
 עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת אַחֲרֵינִין, בְּעַל
 כָּרְחִיָהוּ. וּמִפְסָלוֹת דְּפְסוֹלֶת דְּכַבֵּד, נְטִיל
 טְחוֹל, דְּאֲתָמַר בֵּיה (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת. (משלי ג)
 מְאֹרֶת יְיָ בְּבֵית רָשָׁע.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ רַבְּנֵין עָלֶיהָ, טְחוֹל
 שׁוֹחֵק. וְאִיהוּ (קהלת ז) שׁוֹחֵק הַכְּסִיל. וּבְגִין דָּא,
 אוֹקְמוּהָ רַבְּנֵין דְּמִתְנִיתִין, אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת
 לוֹ. וְקֵהֶלֶת אָמַר (קהלת ז) טוֹב כְּעַם מִשְׁחוֹק. טוֹב כְּעַם
 דְּכַבֵּד, דְּאִיהִי מְרָה, רְצוּעָה דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, רְצוּעָה
 לְאֲלַקְאָה כִּי צְדִיקִיָא בְּעֲלָמָא דִּין כְּמַרְעִין בִּישִׁין,
 בְּמַכְתְּשִׁין, מִשְׁחוֹק דְשְׁחִיק לון בְּטְחוֹל, בְּלְכָלוּכָא דְהֵאִי

עלמא, דשוחק לון שענתא בעותרא. ועוד, ארס דטחול
איהו זחיל עפר, ואיהו תקיף יתיר מארס דמרה.

ובגין דערב רב אינון שאור שבפיסה, ואינון אומין
דעלמא דמין למוץ, יתיר מעפבין בגלותא ערב
רב לישראל, מאומין עובדי כוכבים ומזלות. כמה
דאוקמוה רבנן, מי מעפב. שאור שבפיסה מעפב. דאינון
דבקינ בישראל, כשאור בעסה. אבל אומין עובדי כוכבים
ומזלות, לאו אינון אלא (תהלים א) כמץ אשר תדפנו רוח.

ועוד (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו, פד רעותיה למעבד
קורצניא לקודשא בריה הוא עם ישראל, דאיהו
נשא כל חובין דיכיל למסבל לון, עד דאתעביד כבד,
(תהלים לח) כמשא כבד יכבדו ממני, חובין על גדפוי. מה
עביד, סליק לטורא עלאה, פחמרא כד איהו בעי לסלקא
לטור גבוה, כמשא כבד יכבד עליה. פד איהו לעילא,
ובעי לסלקא לפי מעוט דאשתאר ליה, אתיקר עליה
מטולא, ונפיל, ואפיל גרמיה לתתא, ובכבד משא
דאתתקף עליה, אתעבידו כל אברין דיליה פסקות, דלא
אשתאר אבר שלים. אוף הכא אירע לסמאל ונחש, כבד
ויותרת הפכד, יצר הרע ובת זוגיה זונה. מתמן כל בת
אל נכר זונה. (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

אמר רבי פנחס, אורחא דא הוה מתקנא לי,
למשמע מלין אלין מעתיק יומין, זכאה
עלמא דאנת שארי בגויה. ווי לעלמא,
דישתארוץ יתמין, ולא ידעין מלי דאורייתא
כדקא יאות. ודאי הכי הוא, דכבד נטיל פלא
טב וביש. ואף על גב דמשטטא ולקייט כל
חוביהון דישראל, הכי נמי זכין דלהון לקייט,
בגין לקיימא קורצניה. וכלא האי והאי מקריב

בעולם הזה בחלאים רעים,
בנגעים, משחוק ששוחק להם
בטחול, בכללוף של העולם הזה,
ששוחקת להם השעה בעשר.
ועוד, ארס הטחול שהוא הזחל
בעפר, והוא חזק יותר מארס
המרה.

ומשום שערכ רב הם שאור
שבפיסה, ואלו אמות העולם
דומים למץ, יותר מעפבים בגלות
הערב רב את ישראל מאמות
עובדי כוכבים ומזלות. כמו
שפרשוהו חכמים, מי מעפב?
שאור שבפיסה מעפב. שהם
דבקים בישראל כשאור בעסה.
אבל אמות עובדי כוכבים
ומזלות אינם כן, אלא (תהלים א)
כמץ אשר תדפנו רוח.

ועוד, (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו,
כאשר רצונו לעשות קטרוג
להקדוש ברוך הוא עם ישראל,
והוא נושא כל החובות שיכול
לשאת אותם עד שנעשה כבד,
שנאמר (תהלים לח) כמשא כבד
יכבדו ממנו, חובות על פנפיו.
מה עושה? עולה להר עליון,
כחמור כאשר הוא רוצה לעלות
להר גבוה, כמשא כבד יכבד
עליו. כאשר הוא למעלה ורוצה
לעלות עוד לפי המצט שנשאור
לו, כבד עליו משאו, ונופל,
ומפיל עצמו למטה. ובכבד
המשא שהכבד עליו, נעשו כל
האיברים שלו חתיכות, שלא
נשאור איבר שלם. גם כף נעשה
לסמאל ונחש, הפכד ויותרת
הפכד, יצר הרע ובת זוגו זונה.
משם כל בת אל נכר זונה. (ע"כ

רעיא מהימנא).

זהר

אמר רבי פנחס, דרף זו היתה מתקנת לי לשמע דברים אלו מעתיק הימים, אשרי העולם שאתה
נמצא בתוכו. אוי לעולם שישארו יתומים ולא יודעים דברי תורה כמו שצריך. ודאי כף הוא,
שהכבד נוטל הכל - טוב ורע. ואף על גב שמשוטט ואוסף כל חובותם של ישראל - כף גם
זכיותיהם אוסף כדי להעמיד קטרוגו. והכל, זה וזה מקריב לגבי הלב. ודרף הלב שלא נוטל